

E se detre ori in septimana: Mercuri-a,
Vi nerri-a si Dominec'a, candu o cola in-
tréga, candu numai diumetate, adeca dupa
momentulu impregiariloru.

Pretulu de prunumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
diumetate de anu	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
diumetate de anu	8 " " "
patrariu	4 " " "

ALBINA

Prunumeratiunile se facu la toti dd. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adteptulu la Redactiune
Josefstadt, Langgasse Nr. 43, unde
suntu a se adresá si corespundintele, ce pri-
vesou Redactiunea, administratiunea sau spe-
ditur'a; cate vorfi nefrancate, nu se vor primi,
era cele anonime nu se vor publica.

Pentru *anuncio* si alte comunicatiuni de in-
teresu privatu — se raspunde cate 7 or. de
linie repetiriile se facu cu pretiu scadutu.
Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data,
se antecipa.

Telegramu.

Redactiunei „Albina“ la Viena.

Trimisu din *Bistriti'a* Transilvaniei, 18 martiu, 4 ore d. m. Sositu in *Viena* in 18 martiu, 9 ore ser'a. *)

Conferinti'a inteligintiei districtului Naseudu, 250 insi la numeru, primi cu unanimitate conclusele conferintiei de la Mercuria. Desbaterile fusera seriose. Entusiasmu. Tramise telegrame salutatorie lui Mocioni si Macelarui, pentru iniciativ'a loru in caus'a nationale.

Moisilu, presedinte.

*) La redactiune s'a primitu in noptea de 18 spre 19 martiu, dupa mediu de nopte, de aceea nu s'a potutu publica in nr. trecut.

Viena 8/20 mart. 1869.

Alaltaieri demaneti'a se incepura alegerile de ablegati dietali prin cele mai multe cercuri romanesci, dar pana astadi nu cunoscemu anca rezultatulu, caci poste n'au potutu sosi in timpu atatu de scurtu, era liniile telegrafice sunt, mai pretotindenea, departe de respectivele cercuri.

Pana acum, telegrafulu potú aduce scirea numai despre doué cercuri, in cari alegerile se finira mai rapede, este: Siri'a si Buteni, unde candidatii nationali triumfara.

In lips'a sciriloru detaiate despre rezultatulu acestoru lupte consitiunali si nationali, — trecemu la alte cause din vecinetate.

Ungurii numera tote alegerile si le classifica in deakiste, stange, si stange estreme. Candu li vine cate o alegere nationala romana seu serbesca, o insira fora neci o sfiela intre stange. De securu, acesta n'o facu pentru ca nu ne-ar cunosce, ci pentru ca nu vreu se ne cunosca. Este unu sbiciu de la Ddieu peste apesatorii causelor drepte ca, dupa ce se vedu batuti de armele ratiunei, atunci inchidu ochii si striga cumca acea cauza nu existe, ori ca traesce sub alta forma. Se intelege ca densii n'o vedu ori nu-i potu cunosce forma, dupa ce si-au inchisu ochii. Dar cei cu ochii inchisi, patiescu si in politica tocm'a ca orbii. Essemplu avemu anca din anii de curundu trecuti, candu unu senatore imperiale sasu, cu o despretiure dise — buna ora cum dieu acum'a prin fapte unguni despre alegerile nationali — ca in Austria nu existe cauza unguresa. Inse caus'a unguresa isbucni, de-lu scose din senatu pre acelu domn de sasu. Asemene pacoste patiescu cei ce-si inchidu ochii de naintea fapteloru existinti, le desconsidera, despretiuescu. Loialitatea si omeni'a e nedispensabila si in politica daca ese creeze fapte durabile si salutarie.

Pana acum'a diurnalele unguresi sciu se vorbesca despre 192 de alegeri complinite, dintre cari 120 se vinu deakistiloru, era 72 opositiuniloru. Deakistii au dobanditu cu veri 2 cercuri mai multu, dar asta dobanda cantitativa nu-i pote desdauna pentru perderea calitativa ce suferira din cauza ca cati-va deakisti de multa valóre intielesuala (intre acestia si renumitulu economistu Trefort) nu mai potura rees in cercurile lor. Stange amendoue perdura, era stang'a es-

trema si-a mai adausu 2 mandate, desclinitu se falesce cu reesirea la Cinci-Beserici a dlui Iranyi, amicului intimu a fostului guvernatoru Ludovicu Kossuth.

Daca alegerile vor propasi in proportiunea de pana acum'a, deakistii vor ave si in diet'a venitoria o majoritate imposanta.

Diurnalele nemtiesci dualiste se intereséza de rezultatulu alegeriloru din Ungari'a cu atata diligintia si scrupolositate, casí cum de la acestu resultatu ar aterná vieti'a dualismului, era de la dualismu ar aterná valórea politica a elementulu nemtiescu in Austria.

Credintia mai retacita de catu acesta, neci se pote intipuf. Valórea elementulu nemtiescu e cu multu mai mare de catu se se pote legá ori scirba prin cutare sistema de statu. Nemtii incepu deja se precépa acesta valóre, si in proportiunea precum cresce preceperea, in acea proportiune se emancipa de parerile ce li impunu dualistele oficiose si ovreesci.

Dar cunoscemu catu de tare se sciu ovreei sustiené daca s'au incubatu in cutare locu. Asié este si cu d'aristic'a nemtiloru din Austria. Din asta causa li s'a creatu o opiniune publica carea nu e atatu nemtiesca pre catu ovreesca. Va costá acum frementari, pana se capete o direptiune nationale.

In caus'a Transilvaniei.

Sunt rari forte acele casuri, in cari veri o natiune se decida cutarea causa a sa cu atata unanimitate si conformitate, precum natiunea romana din Transilvani'a a decisu prin conferintiele sale causa de autonomia a multu-cercetatei Transilvanii.

De vom luá a mana repórtelile si decisiunile tuturor conferintieloru nationali, incepundu de la cea tienuta in comitatulu Solnocului interioru pana la c'est'a din Naseudu despre carea vorbesce telegramulu nostru in nr. de astadi, prin tote adia acel'a-si spiritu, acele-si cugete, si se exprime mai ca cu acele-si cuvinte.

Romanii Transilvaniei, din pusetiunea in care i-au impinsu antagonistii loru politici, nu vedu alta cale d'a scapa si d'a salvá interesele nationali, de catu calea politica de passivitate.

Necesitatea acestei politici, odata recunoscuta, astadi in Transilvani'a intréga nu se mai gasesce unu singuru romanu nationalistu si nedependinte carele se-si radice graiulu in contr'a acestei credintie nationali. Intru intréga natiunea romana bate numai unu puls candu e vorba de caus'a sa.

Atatu de frumosu s'a inauguratu, s'a inceputu politic'a de passivitate. Era noi nu gasimu cuvinte de ajunsu ca se accentuamu acestu inceputu precum se cuvine, se-lu vestimu cu graiu atatu de naltu in catu se vibreze de bucuria venele tuturor romaniloru si se-i faca a nu-lu uitá neci pentru unu momentu, neci chiar in visu.

„Celu ce incepe bine, a dobanditu diumetate de lucru“, afirma unu proverbium italianu, si are totu cuventulu, precum esperiamu deja despre politic'a romaniloru din Transilvani'a. Cate diurnale unguresi au vorbitu pana acum'a despre acesta politica, tote conchiusera ca densele nu-i precepu pe romanii Trnecii. Si ce alta li-au spusu romanii Transilvaniei de atate ori si la atate ocaziuni? nu alta de catu ca ungunii si a nume diet'a unguresa n'are capacitatea d'a intelege

pe romanii Trnecii si pretensiunile acestora!

Eca dar ca in punctulu acest'a am dobanditu, caci insisi ungunii marturisescu — ceea ce li-au spusu romanii — ca densii nu sunt capaci a intielege justele pretensiuni romanesci.

Diferenti'a mai existe numai despre modulu, cum se scapamu din acesta neintielegere? — Ungurii tindu a desbate acestu modu in diet'a loru, pentru ratiunea (ei, pentru ce ratiune? pentru ca densii sunt cei cu necapacitatea d'a-i precepe pe romani?) d'a satisfacé unoru formalitati a legiloru de anu. Romanii, nu sunt omenii formalitatiloru ci tienu mai multu la esenti'a lucrului, si ei sciu din esperiinti'a timpului mai nou ca n'ai ce cautá acolo unde nu te intielegu, unde nu te poti presentá cu demnitata ce ti se cuvinte. Asié a spus'o acesta proietulu de resolutiune ce-lu fecera deputatii romani la diet'a trecuta din Pesta. De a casa, ei vor se se intielega cu ungunii casí frate cu frate, caci nimene mai multu de catu poporulu romanescu doresce o contielegere pacica, drépta si legala, ce ar contribuá la prosperarea amenduroru natiuniloru.

Acum, care modu se va adoptá, celu recomandatu de unguni seu cel'a ce l'imbina romanii? Ore dupa ce ungunii ni-au facutu concessiunea a marturisí ca nu precepu caus'a romanésca a Transilvanicii, nu ni vor concede si consecinti'a logica de aci: ca nu potu densii se gasesca modulu de deslegare pentru o causa ce n'o precepu?

Daca acum nu ne precepu anca, ne dóre forte si ni tienemu de detorintia a dechiará ca era suntemugat'a a li splicá si motivá caus'a nostra la veri ce ocaziune. Aterna de la unguni, de la domnii situatiunei, ca se ni faca ocaziunile a li-o splicá. Se intelege ocaziuni la cari se ne potemu presentá fora scirbirea drepturiloru si fora vatemarea maiestatei nationali.

Langa **Temisiu**, in 4/16 martiu.

—v— („Suntemu aprópe d'a ne intielege.“) Sub acestu titlu mi raspunde stimatulu „Telegr. Romanu“ in nr. 15, reflectandu la articolulu meu din „Albina“ nr.17: „Despre pasivitatea Romaniloru din Transilvani'a.“

Trei lunge colóne a scrisu despre acesta tema stimatulu organu nationale din Sibiu, a buna séma totu numai ca se dovedésca cumca — „suntemu aprópe d'a ne intielege;“ eu inse cu multa sfiela marturisescu ca am cetitu si recetitu, dar din tote — numai titlulu l'am priceputu, adeca numai atat'a ca: suntemu aprópe d'a ne intielege. I multamescu pentru acesta Telegrafulu Romanu; era cumca a avutu dreptu se dica asié, dovedira Resolutiunile conferintiei din Mercuria. Seriosu!

A supr'a punctulu acestuia asié-dara — pentru asta data am fi intielesi; sum inse detoritu se atingu unele suposite curiose in partea pretiuitulu Telegrafu.

Mi se insinua ca n'asiu fi citindu Telegrafulu, ci asiu fi audindu de la alti. Daca ar fi cu potintia dovéd'a, n'asiu prinde la remasiu ca „Telegrafulu Romanu“ in tota lumea romana n'are cetoritu mai regulatu si mai atentu de catu pre mine. Am destulu interesu. Deci, se cautamu aiurea caus'a reului. „Telegrafulu“ mi spune, cum a patit'o cu unu „intieleginte“ mai anu; se-mi ierte a-i spune, cum am patit'o si eu, totu cu unu „intieleginte“ si inca de cei de renume europénu. Ambele istorii se potu intregi si splicá.

A fostu in vér'a trecuta. Doriamu a sci ce mai scie, „Telegrafulu R.“ dar nu-lu aveamu

la mana. Tocmai me intempina dlu C. A. Rosetti, sciti celu cu capulu mare de la „Romanulu“. „A, nu incape indoiéla, primiti „Telegrafulu“ din Sibiu, rogu-ve, ce serie in nrui mai noiu, in cutare cestiu?“ —disei eu. „Se me scusati, primescu „Telegrafulu“, dar nu-lu citeacu, pentru ca — nu-lu pricepu“, mi raspunde dlu Rosetti.

Marturisescu, ca si eu adese nu pricepu pe „Telegrafulu“; nu dicu ca este elu de vina; nu pretindu ca vorbesce paseresce; dar vedeti, capetiu'n'a nostra cea simpla, plebeia, nedecó-rata si necalificata, — a buna séma, ea va fi de vina; si — a buna séma, totu acesta va fi caus'a, ca eu si cei multi d'o categoria cu mine nu suntemu in stare a face siéga si a scrié cu ironia despre — *onórea si demnitatea nationale*.

Si fiindu ca ni e verb'a de ceea ce nu pricepu eu in colónele Telegrafului, asié — éra cu multa sfiela cauta se spunu, ca nu pricepu, cum pote se dica acestu stimatu organu, ca in congressulu serbescu din 1864 „stau facia in facia doué biserici nationale ca doi factori cari se potu paralisá unulu pre altulu“, — si se nu recunosca, ma chiar se nege, ca tocm'a asié stau facia in facia natiunea romana si cea magariu — in tier'a Ardealului, casí in a Ungariei, si in reprezentantiele loru, ca doi factori cari se potu paralisá uniu pre altiu. Au dóra — „este cu totulu alt'a“ pentru ca factorelu romanu nu este recunoscutu de statu? Dar biseric'a romana nationale la 1864 a fostu recunoscuta? si nu chiar negata?? — era natiunea romana in Ardealu — ore n'a fostu ea legalmente si formalmente recunoscuta??

Biseric'a romana nationale la 1864 s'a afirmatu ea insasi ca factore existinte, pre temeielu existintiei sale, in mani'a tuturoru legiloru si ordinatiuniloru contrarie: si natiunea romana — are se faca asemenea. Ast'a este convingerea mea. —

Inca un'a, si apoi — adio!

Romanii, pre catu ii cunoscu eu, nu vreu se insiele si se pacalésca pre nimenea; ei nu sunt neamu de ciocoi; dar nici nu vreu se se dee de insielati si pacaliti de catra alti. Daca dnii magariu facu mascarada din consitiunalsimulu, din liberalismulu si patriotismulu loru — fie-le de bine; dar noi, inlocu d'a ne honitiá cu ei si d'a ne lasá se fimu portati denasu de catra ei, ni vom cautá d'alte treburi mai — folositorie, apoi la timpul su cu fruntea ridicata li vom dice loru, vom dice lumei, ca — *n'am amagitu, n'am insielatu si tradatu pre nimene, ca suntemu o natiune solida, onesta si morale!*

„O natiune solida, onesta si morale“, — domniloru, sciti ce va se dica acesta? Va se dica: o natiune — calificata, indreptatita, asecurata de existintia, de viitoriu, de infflorire! — Negati, daca aveti curagiulu!

Bradu, (com. Zarandu) 17 martiu 1869.

(*Alegerea de deputatu in cerculu alegatoriu Bradu.*) In demaneti'a acestei dile insemnate, inca de timpuriu opidulu Bradu e plinu de alegatori; era pe la 10 ore sosira o data toti alegatorii din notariatele Baíti'a, Lunciulu de josu si Bucuresci, cu mai multi calareti, preuti si notari in frunte, avendu fiecare notariatu cate doué stindarde nationale cu inscriptiunea „se traiésca Dr. J. Hodosiu“ Astfeliu mérsera in cea mai mare linise la loculu destinatu pentru alegere. La 11 ore sosindu comisiunea pentru alegerea de deputatu, D. Preside alu acestei comisiiuni J. Motiu prin o vorbire forte potrivita areta alegatoriloru insemnatare alegerii si-i provoca se áléga dupa consecinti'a loru pe acelu individuu incare au tota increderea. Multimea raspunde „se traiésca Dr. Hodosiu“. La splicarea lelei electorale din partea Presiedintelui, ca déca este unu numeru celu puicinu de 10 cari si-au

vrea unu altu individuu de candidatuu, se-lu propuna și se va face votare, — strigarile „se trăscea Hodosiu” nu se mai sfarsiau. In urma d. Presedinte se adresă caira alegatorii magiari și in limb'a loru și-i provocă se-si exerce dreptulu loru liberu votandu pentru acelu individuu in care au și ei tóta increderea. Dle Redactoru, m'am uimitu, că toti alegatorii magiari, cu douce stindarde unguresci in mani respunsera cu unanimitate „Élyen Hodosiu.” Acum numai mi potui splică ce vor ungurii alegatori cu stégurilo loru unguresci.

Astfelu multa meritulu barbatu alu natiunei nóstre Dr. Josifu Hodosiu e prochiamatuu prin aclamatiune de deputatu pentru cerculu alegatoriu Bradu la diet'a viitória din Pest'a.

Dupa acestea la dorinti'a tuturor alegatorilor se alege o deputatiune constatatória din 20 calareti și 6 trasuri, carea se invite pre Doritulu poporului a se presentă intre alegatori. Acésta deputatiune plecă cu tóta placerea spre Bai'a de Crisiu, inse intielegendu că D. deputatu a venituu in Bradu, se grabl numai de catu la cas'a, unde trasese cautatulu loru, spre a-si implini misiunea.

Unu magiaru i adresă, cu stindardulu in mana, cuvintele: Cerculu alegatoru a Bradului Te-a alesu de deputatu și alegatorii dorescu se Te véda;” éra D. Deputatu respunde: „étams, Domniloru, am plecatu se me presentu alegatoriloru acestuu cercu, unde diceti că sum alesu.” Intre strigatele cele mai viue de se trăscea, se suii in trasura și numai decatu lu vedemuu in mediloculu alegatoriloru, unde fu intimpinatu in numele poporului de catra Rss. D. Protop. M. L. din locu si rogatu ca se primésca érași sarcin'a de deputatu.

Primindu D. deputatu mandatulu de deputatu in mana, se adresă alegatoriloru cu o vorbire in care aréta pe scurtu activitate sa din diet'a trecuta și program'a pe viitoriu. Mi pare fôrte reu că nu sum stenografu ca se fiu potutu descrié intréga acésta vorbire.

Atatu am vedituu si am observatu că a storsu lacreme din ochii alegatoriloru, cu deosebire program'a. Despre activitate sa, atat'a insemnu numai: „La legea pentru uniunea Ardealului, la legea in caus'a nationalitatiloru și la legea pentru instructiunea poporului — care tôte sunt in contr'a Romaniloru — n'am conclucratu; ba din contra, am lucratu in contr'a acestoru legi, inse am fostuu in minoritate și asiá aceste legi s'au adusu in contr'a vointicii deputatiloru nationali.” Éra program'a si-a respicat'o in urmatóriele: 1 Eu sum romanu. 2 Eu iubescu patri'a si natiunea mea mai multu de catu pe mine. 3 Me luptu pentru autonomi'a patriei, comitatelor si comunelor. 4 Nu sum delocu pentru dualismu ci voui fi puru pentru integritatea monarchiei austriace. Acésta vorbire a fostuu intre-rupta de nenumarate ori de „se trăscea” si „se-ti ajute Ddieu”. Dupa finirea vorbirii, strigatele „se trăscea” nu mai incetau. Apoi mai vorbiru vre-o doi preuti cari multiamira dlui deputatu pentru tôte faptele cele nobile cate

le-a adusu pe altariulu natiunei, dechiarandu că alta recompensa nu pôte poporulu dá acestu fapte, de catu preutimea va ridică rogatiuni pe altariulu atotpotintelui pentru fericita și indelungata viétia a deputatulu loru. Dupa tôte acestea, indepartandu-se d. deputatu intre strigatele cele mai mari de bucuria, poporulu in loculu destinatuu pentru alegere și-scóte merindea se se ospeteze mancandu și elu odata cu lacrimi de bucuria căci a mancatu destulu suspinandu; éra la Rss. D. Prota a fostu pregatitu o mésa la care luara parte peste 50 de persóne. Acum toastele erau in flóre, intre tôte mi-a placutu vorbirea dlui Baternay Átila, care dice că legea pentru natiunaliti in diet'a viitória trebuie se se ice é rasi in desbatere și se se modifice, altcum finis Austriac finis Hungariae, de asemenea acestu domnu a laudatu tare passivitatea romaniloru din Transilvani'a.

Numai atat'a mai iérta-mi, Dle Redactoru, ca se me adresezu catra toti aceia cari nu știu de catu numai se invinúesca pe poporulu nostru că e prostu, simplu, selbatecu și ce mai știu ce; ca se vina pana Bradu selu véda si se se rusineze și apoi se inceteze cu calumniele pentru totdeun'a.

Atat'a potui scrié ca in fug'a mare, speru că séu eu séu vre unu d. corespundinte a acestui diariu va reveni la acestu obiectu.

B.

Fantan'a alba (Bucovina) 16 mart. 1869.

(Demoscenirea natiunalitatei romanesce.) Averile romaniloru particulari tôte compunu averea natiunalu romana, si cu catu instrainédia particularii d'intr'ins'a, cu atat'a natiunea devine mai seraca, prin urmare și mai slaba. Strainii, ce se imbia aici la cumpetatura, sunt cu preferintia svabi și gidani, si pe candu gidanii si-apropria proprietatile cele mari, svabii se incuibu in proprietatile cele mici. Ce progresu au facutu ei in privinti'a ast'a, se pôte vedé din privirea unoru sate, cari cu cati-va ani mai nainte erau locuite curatu numai de romani, cum e buna óra Bainitiulu, Corla'a, Mitoc'a-Dragomirnei etc. etc. Mai incuibatori de catu svabii sunt gidanii; căci a-cestia, despunendu de capitaluri mari si avendu manier'a de a se lipi pe langa proprietarii cei mari, li exploatédia in multe chipuri. Celu mai indatinatu chipu e, că-i facu se ice de la densii bani cu procinte, si a nume cate cu 20 pana la 36 fl. de la suta pe anu. Asiá se indetorescu curendu proprietarii pana intr'atata, in catu adese ori sunt constrinsi a vinde nu numai bucati, dar chiar si proprietati intregé. Unu casu de felulu acest'a s'a intemplatu și acum nu de multu in siesulu Siretiului, că adeca din una proprietate mai mare s'au ruptu 700 falci de pamentu, din cari 200 falci erau acoperite cu una padure fôrte frumósa, si s'au vendutu unuu gidanu din Sirete cu pretiulu bagatelu de 50.000 fl. Daca caletoresce cineva pe ap'a Siretiului in sus si

se abate in stang'a, d'i in satulu Igesci. Intra-cestu satu catu si in Davideni au descalcatu atatu de multi gidani, in catu ti-e anevoia a alege, de sunt satele acelea romanesce séu gidanesce. In satulu din urma chiar antistele comunalu e gidanu si inca de cei perciunati. Davideni și Banil'a moldovenéca sunt proprietatile fratiloru G. dar ele-su atatu de in-sarcinate cu detorfii, in catu e numai intrebare de timpu, candu vor trece in mana straina. Impregiurarea, ce-i derima multu pe proprietarii nostri cei mari, e, că ei si-dau mosiele in arenda si nu le exploatédia insi-si nemedilocitu. Ast'a o facu ei parte din lips'a de cunoscentia a agriculturii ratiunale, parte din comoditate; căci sunt multi intre densii, cari preferescu a jocá in carti dile si nopti intregi, de catu a-si vedé de mosii; si daca nu se vor desbará insi de ast'a, negresitu, că li vor veni intr'ajutoriu gidanii, ce-i incungiuira.

Cetinduu prin jurnale multimea de anunticé, despre infiintarea de societati si reuninuu pentru asigurarea si naintarea intereselor feluriteloru plase de cetatieni d. e. meseriasi, industriasi, agricultori etc., intrebamuu, ore proprietarii de pamentu romani n'ar fi se se cugete la asemenea medilóce de solidaritate, prin care s'ar poté asecurá si fructificá posesiunile de pamentu, ca se remana si se créscu avut'a natiunala romana? Asta cauza este mai ponderósa, de catu se nu fia bagata in séma de barbatii nostri, cari se interesédia de sórtea si venitoriulu natiunii.

Dechiaratiune la Corespundintiele aradane din Nr. 22 si 23 ai „Albinei” si 25 alu „Federatiunei”.

Aradu, 2/14 martiu, 1869.

Eram se tacu, si se nu dicu — celu putieniu in diurnale — nici o vorba la incidentulu corespundintiei de la Aradu, publicate in Nr. 22 alu „Albinei”; pentru că socoteamuu: că cetinduu ori cine cu putientica atentione epistol'a mea publicata acolo, va poté se afle chiar in acea epistola respunsiu destulu de lamuritu la indoielile, cu care corespundintele voia a seduce mintea si anim'a celor mai putieniu priceputi; — dar dupa ce ataculu inceputu acolo cu unu felu de crutiare, se renol cu tóta veementi'a in Nr. 23 alu „Albinei”, deodata si in Nr. 25 alu „Federatiunei”; si dupa ce i placu corespundintelui a involvi in tem'a articulu lui se si alte lucruri, despre care publiculu anca nu are informatiuni esacte: din respectu catra onoratuluu publicu alu nostru, care acum la atâte suspiciunari cu totu dreptulu pôte asceptá dechiaratiune din parte-mi, — éca, intre cele mai grele ocupatiuni oficióse, ce mi le dau anca si esamenéle semestrali,

*) Corespundintia din „Federatiune” e datata din 6 martiu, candu epistol'a mea nici éra data la tipariu, nici poté scf cineva despre ea, afara de adresatulu. — Vedi, in cate parti, si cu ce tactica seie lucrá un'a aceeași maná! Subscriisulu.

trebuie se iéu pén'a, pentru a nu lasá pre o-moratulu publicu nici macar pe unu minutu in indoieľa séu chiar in retacire, fatia cu obiectulu corespundintieloru provocate.

Ar trebui se seie autorii corespundintieloru, si chiar si redactiunile ar poté reflectá la aceea: că nu e conduita cavalérésca, nici nu se lovescu cu caracterulu unuu romanu curatu, a pasí in publicu sub masc'a anonimitatii atunci: candu e vorba de vre o persóna, si mai alesu candu se trage la indoieľa caracterulu si onórea cuiva. — Acésta sóména manierei sibiriloru, cari ucideau pe ascunsu; séu a furiloru cari ti-duceu averea, fara a scf, cine sunt ei. — Corespundintii mei se folosira totusi de anonimitate in articlii sei scursi altcum toti din un'a aceeași péna, si respanditi cu scopu: ca publiculu se védia atacuri consóno din mai multe parti; se nu aibe indoieľa, mai alesu cei creduli, a condemná in statariu persóna atacata, si — ce e mai momentosu: se deservésca insinuarile loru nefundate ca arma la ocaziunea alegerii, ce va se se intemple in septemana acésta a Chisineu.

Catu pentru orientarea mea: — eu déca nu aru trebui se previnu unele presupuneri, ce potu avé locu la publiculu cetitoriu, — in casulu acest'a nu asiú avé nici o lipsa de numele corespundintiloru, pentru că eu îi cunoscu fôrte bine. — Ei sunt aceia, cari au stricatu si strica si astadi armonia si solidaritatea esemplara, in care au trairu, s'au lúptatu si au invinsu totdeun'a romanii din comitatulu nostru; — ei au scumatu si scuma si acum sub fundamentulu partitei nationali romane de aici, ale caria rezultate de mare importantia, dintre cei ce cunoscu corelatiunile locali, numai acela nu le vede, care e in orbia sulétóscu, séu care din adinsu si-inchide ochii de naintea loru; — ei sunt, cari facu discordia intre poporulu nostru celu blandu si necorruptu; — ei saru dint'o extremitate intr'alca; se facu din absolutisti incarnati, republicani rosii; din reichsratul de la Vien'a voiescu a trece cu o singura saritura in camera din Bucurescu; ei jóca comedii pe stratele Aradului, ambla cu trasura ardelenésca incarcata cu masticanti si trasa cate de 12 cai cu clopote, agitandu pentru partea stenga; é' in cutare cercu si chiar in salonulu comitatensu se espunu din respoteri in interesulu dreptei; ei sunt aceia, cari striga, urla, sgrabela, musca stropescu, arunca cu tina, numai ca se-si ajunga scopulu, care dupa propri'a loru dechiaratiune nu e altulu, de catu a sparge, a resturná tóte, bune, rele, necugetandu ceva chiar nici cu conditiunile de esistinta ale poporului nostru, si acésta o facu firescu nu pentru alta, decatu numai pentru ca pe ruini, se esceleze densii, si se tréca de regeneratori ai natiunei.

Dar ca se nu-mi perdu timpulu, ocupandu-me cu individualitatele acestoru ómeni, pre cari — sperezu — publiculu mereu mereuasii îi va cunoscu in tóta nuditatea loru, — trecu la obiectu, si ca se iéu inceputulu de acolo, de unde intre alte impregiurari mai alesu s'ar cadé alu face, premitu; că candidatur'a mea

FOISIÓRA.

S A M U I L U

891 dupa Cristos.

I.

Intre Dunarea betrana si Balcanulu celu innaltu Vasilie imperatulu stepaniá din Tiarigradu.

Si Bulgari'a cea mandra cu paminte roditóre,
Si romanii cu bulgarii, casí gemene popóre,
A pesate, necagite suferiau unu jugu de sclavu,
Căci e firea celui tare se robésca pe celu slabu!

Samuilu, romanu de vitia, sórtea tierii o gelescu,
Ca s'o scape de 'njugare, cugeta, se pregatescu . . .
Si-a tramisu prin tiéra vorba, si poporulu s'aduná,
Si cu anim'a infranta la multime-asia graia:

„Voi barbati! si voi cei tineri! ce-aveti tiéra stramosiésca,
E cu voi'a vástra dóra ca se totu mai patimésca?
Au e dreptu in tiér'a nóstra se fimu robi la nisce greci?
Sangele si avuti'a, se li-o dănu loru pana'n veci?
De vi-e gele d'asta tiéra si rusine de robia,
De simtiti voi inca 'n pepturi animele cu taria,
Si mai curge inca 'n vine sangele de mosi vestiti:
Eu ve chiamu barbati si tineri, armele se pregatiti,
Ca se 'nfrangemu tirani'a ce 'nmultesce-a nóstre juguri,
Se lúptăm, ca adi dreptatea se invinga cu triumfuri!”
Si multimea adunata cu mahnire ascultá,

Si din pepturile 'nfranse graiu turbatu racnindu suná:

„Tineri si barbati! la arme, pentru tiéra si natiune,
Ca se péra tirani'a si robia'n asta lume,
Cui aceste-i sunt placute nu e vrednicu de viétia,
Viitoriu, si libertate, . . ci se pórtre-a sale lantie!

Si eroii se 'narmara pentru dulce tiér'a loru,
S'adunara 'mbarbatarea si au toti numai unu doru,
Doru de lupte sangeróse, . . Josu pe vai si susu pe munte,
Samuilu, spiritulu óstei, unde-i foculu e in frunte.

Stégulu santu alu libertatii cu marire falfaiá,
Óstea gréca, respandita, de la lupta o tuluiá.

Ah! mai buna este mórtea de catu crud'a suferintia,
Si poporulu nostu e mandra candu se lupta cu credintia.

II.

Vasilie imperatulu, unulu dintre cei mai tari,
Se numesce pentru fapte, ucigatoriu de bulgari
In anima cu mani'a éra 'n tiéra cu poterea,
Reu predá fora 'ndurare si viétia si averea
Stepaniteloru popóre, si li dá jugu totu mai greu,
Pentru ele iadulu inca n'ar fi fostu mai reu.

Imperatulu in palatiu petrecea in fericire, —
Leonu Melisénulu intra si incepe o vorbire:
„Innaltime imperate! din Bulgari'a fama rea!
Resculare mai turbata dóra nu se pomenia.
Căci romanii si bulgarii casí pruncii de l'o mama,
Samuilu cu ei in frunte redicara crunt'a arma,
Pe ostasii nosti in lupte i-au ucisu si pefugatu,
Si pe Samuilu in Prisca de-alu loru craiu 'au prochiamatú! —
„Taci! destulu! — si intrerupse imperatulu cu mania,

de deputatu dietalu pentru cerculu Chisineulu
o privescu nu numai ca rezultatul unei sva-
tuiri seriose a intelegintei romane, carea con-
duce trebile partitei noastre nationale de aicia;
ci deodata si ca o onore personale din partea
alegatorilor, carea inse cu nici candu nu o am
cautatu, nici candu nu o am venatu, nici au fostu
ca vreedata obiectulu aspirarilor mele; si deca totusi o am
primitu: acest'a am facutu cu sentiulu unui
patriot, caruia in vietia constitutionale nu i
este iertatu a refusa increderea compatriotilor
sei; o am facutu cu sentiulu unui romanu, care
in timpii cei grei ai regeneratiunei e detoriu
si cu sacrarea intereselor sale personali a
face tote pentru unu viitoriu mai demnu de
conatiunalii sei.

La primirea acestei candidaturi mi-am
magulitu cu acea presupunere — ca se nu
dicu convingere: ca poporul romanu din co-
mitatulu Aradului, intre care am petrecutu
din anii primi ai junetiei mele, si cu care dupa
starea mea besericéscă, si dupa rolulu ce mi
s'a datu in actiunile nostre politice, am venit
mai adese ori in corelatiuni mai strinse, — cu
multu mai bine cunoşce pulsulu sangelui meu
in tote trebile publice, era mai alesu in cele
specialu nationali: de catu ca se fie de lipsa
la intemplanca candidaturii a mi dá in publicu
tote convictiunile mele. — In acest'a convin-
gere am fostu cu atatu mai vertosu: caci mi
se dedú onore de a veni in numerulu acelor
candidati nationali, de la cari nici publiculu
mare, nici cercurile respective nu au cerutu
programu, dupa datin'a candidarilor, ce le-
vedu la alte popóre conlocuítore; ei si fara
aceea au fostu onorati cu increderea comuna.

Acestei convingeri, séu celu putienu
presupuneri am voitu se dau, si credu ca i am
si datu spresiu chiara in epistol'a mea pri-
vata, ce o am adresatu amicului meu, domnu-
lui Ioanu Suci, in care acum romanii rosii
din Aradu se imprimu cu o maniera si cu
unu felu de interesare, ce nu-si áta definiti-
unea sa in cartea sinceritaii, ci se splică nu
mai din incordarile forte triste si daunose, ce
le au produsu intre noi, si le nutrescu si a-
stadi ómenii, de cari vorbiu mai sus. —

Ori care omu nepreocupatu, si ori care
redactoru nepartialu, au potutu vedé din epi-
stol'a mea: ca aceea s'a scriu singuru numai
din respectu catra alegatorii magiari, cari pre-
tindeau se scie: óre eu in drépt'a tragu, séu
in stang'a; si responsulu meu nici nu l'am po-
tutu adaptá, de catu precisu la acésta intre-
bare; — dar nici de cum nu a fostu epistol'a
mea menita, a face declaratiuni alegatorilor
romani, naintea caror'a am tiienu si tiienu
si astadi, ca sum de ajunsu cunoscutu si fara a
dá vre unu programu. Deca totusi epistol'a
mea s'a tiparitu si in testulu originalu ro-
manu: aceea s'au facutu pentru ca se védia
curatu si confratii mei romani positiunea, ce
o am luat fatia cu alegatorii de alta limba,
si se nu aiba nici o indoielea pentru modulu
de coatingere, ce l'am urmatu fatia cu aceia.*)

*) Vre se se scie: ca epistol'a mea in locu de pro-

Deca cineva ar accepta de la mine, se
punu pe flamur'a mea ca devisa: ur'a si prig-
nirea fatia cu alte nationalitati, — i dechiaru:
ca eu sub astfelu de flamura neci candu nu
voiu stá; — pe flamur'a, mea voiu pune
totdeun'a principiele europene de la anulu
1848, adeca: libertatea, egalitatea si fratieta-
tatea; era ur'a, prigonierea, turburarea, restur-
narea, celu putienu eu nici candu nu le voiu
radicá la rangulu, de a fi considerate ca scopu
pentru natiunea nostra, dupa cum vreu alii.
De aci mi se póte splicá pasiulu, ca adeca
am aflu a fi ecutabilu, a nu ignorá nici pre
alegatorii neromani din cerculu Chisineulu,
cu tote ca eu nici candu nu am contatu pe
voturile lor, ci m'am radiematu singuru nu-
mai pe increderea fratiloru mei romani de
cari me léga originea poporală, interesele co-
mune, si tote simpatiele mele personali.

Deca apoi firulu lucrulu me conduce se
vorbescu si de programu; si deca e vorba de
programulu unui candidatu romanu: eu ca u-
nulu, care me senti in dreptu de a pretin-
de, se fiau consideratu de omu sinceru, — vinu
a dá deslucire celoru interesati, si dechiaru a-
ceea ce am spus'o si altadata, ca adeca: pen-
tru mine nu am altu programu specialu, de-
catu singuru numai acel'a, care l'au statoritu
partii'a nostra nationala din comitatulu ara-
danu, si din care s'a scursu formal'a primire
a proiectulu de lege pentru nationalitati, ce
s'a presentatu si aperatu la diel'a trecuta din
partea deputatiloru romani si serbi. — Eu ca
membre neclaitu alu acesteii partite, care
sentiu forte lips'a, de a pastrá cea mai strin-
sa solidaritate in tote actiunile nostre, — eu
dicu, in trebile publice nationali nu recunosc
pentru individualitatea mea alta autoritate, de
catu singura partii'a nostra nationala de aicia,
in alu careia programu si decise nimene nu
póte mai bagá de capulu seu neci macar unu
paragrafu, fara a nu rupe legaturile disci-
plinari, in cari a fostu cu partii'a.

Reflexiunile corespundinteli me in-
ducu si mai afundu in lucru. Eu nu resisu
catu mai putienu, ci mergu cu responsulu, pa-
na unde merge dsa cu intrebarile. — O facu
inse acésta nu pentru voi'a dsale; ci din re-
spectu catra publiculu cetitoriu, si din sen-
tiulu internu alu reputatiunei proprii, spre a
careia atacare onoratele redactiuni au deschisu
foile sale unoru corespundinteli anonime.

E vorb'a de conchisele conferintiei na-
tionalii din Temisior'a. Cu tote ca la conchi-
marea acesteii conferintie — precum se scie
— multu a contribuitu si fractiunea aradana,
care pe ori ce cale misca tote pentru a re-
sturná partii'a nostra nationala de aicia, in care
vede obstacle la tendintiele personali ale ce-
loru rosii: eu totusi dau acesteii conferintie
tota insemnetatea, ce o póte avé nu dupa mo-
dulu si proportiunea, in care a fostu repre-
sentata acolo romanimea: ci dupa valórea in-

gramu s'a tiparitu mai antaiu numai in traducere magi-
ara, precum indegetá lips'a; si numai in urma, ca cautela
superflua s'a pusu la tipariu si in testulu originale.

Subscribulu.

terna si dupa importantia directiunilor, ce s'au
afatu de bune acolo intru interesulu nostru na-
tionalu. Candu inse recunosc insemnetate
cea mare a concluselor acesteii conferintie,
trebuie se adaugu: ca eu, ca membrulu unei
partite organizate, ce esiste acum de ani, si
a produsu rezultate, despre care mai sus
m'am dechiaratu in generalu, — numai atunci
voiu tiiené acele decisiuni temisiorene de ob-
legatóre pentru mine, candu partii'a nostra
nationala din Aradu le va primí de ale sale;
altecum nu-mi potu inchipu solidaritate, uni-
tate, disciplina si armonia in partita.

Corespondintele, ce se dee valóre mei
mare insinuariloru lui, invólve in lucrulu can-
didaturei si altele de acele, care cu candida-
tura nu au nici o legatura. — Me presenta a-
deca publiculu ca pre unulu, care dupa mar-
siev'a asertelorulu lui asiú fi emisariulu mi-
strulu de cultu in treb'a scóloru poporalii.

Nu dau dreptu nimenui, a me numerá
intre aceia, carii vindu miti'a in sacu. Am
cautatu se fiau totdeun'a sinceru, ma potu dice,
ca de multe ori am fostu pre sinceru fatia cu
contrarii mei, carii nu o data au abusat de
confidentia mea. Acést'a mi s'a intemplantu si
acum de curundu, anume in 8 a lunei curinte,
chiar in diu'a, din care sunt datate corespun-
dintiele, ce facu obiectulu acestui articlu; a-
tunci adeca me cercetara doi amici, vatavi ai
fractiunei rosie, pentru a me luá la trei parale
pentru credeulu meu politicu si pentru can-
didatura de la Chisineu. Li spuséu, ce ave-
am a li spune in sensulu acesteii dechiarati-
unii, si in urma la o interpelare noua, adau-
sciu: ca eu am insarcinare de la episcopulu
meu, a cercetá scótele poporalii in unele co-
mune ale comitatulu aradanu, pentru a aduná
unele date statistice, care le cere ministrulu
de cultu pentru orientare la efectuarea legii
de instructiune.

Domniile sale si pén'a loru diurnalistica
sucira dechiararea mea, si dadera lucrulu alta
fatia, adeca me pusera sub privirea publiculu
ca pre unulu, care cu ori ce pretiu, si la ori
ce impregiurari voiescu a fi si a remané —
nu sciu cum vre ei — emisariu, ori comi-
sariu scolasticu, in categoria unui organu gu-
vernialu.

Mi vine a pune intrebarea: ca ore in
starea cea agitata de astadi, trebuie mai grea
acusa la o parte mare a publiculu, de catu a-
ceea; ca cutare séu cutarele e unu organu alu
guvernulu? — Din acésta parte me ataca
corespondintele si pre mine; dar voiescu se
se scie adeverat'a stare a lucrulu, pentru aceea
potescu pre dlu corespundinte a-mi urmá in-
dertru pana la anulu 1849 séu mai bine di-
cendu, a incepe de acolo, ca se védia: ca eu
de candu am venit in oficiu besericescu, si
anume de candu am ocupatu postulu de no-
tariu consistorialu in versta abia de 20 de ani,
— necurmatu sub tote regimelle statulu, ca
unu subalternu diecesanu pana in diu'a de a-
stadi am facutu republicei tote acele servitiele,
care s'au cerutu de la beserica dupa correlati-
unile, ce sustau intre acést'a, si intre statu. —

Am facutu pentru usulu regimulu diferite
conspete, informatiuni si estrasuri in trebi
scolastice — bisericesci; am coadunatu dife-
rite datu statistice, conscriptiuni si schema-
tisme; cu unu cuventu: am facutu tote acelea,
ce s'au cerutu de la beserica pentru orientare
ori suprainspectiune din partea statulu, si
pana acum nimene nu mi au facutu obiectiuni,
pentru ca am facutu servitiele guvernulu de
statu, ci am fostu nationalistu bunu.

Acum inse mi-vine o asemenea insarci-
nare noua, si aceea face, ca se trecu in repu-
tatiunea corespundinteli de nationalistu reu.
— Éta cum stá lucrulu. — Scimu, ca in anulu
acést'a va se pasiésca in vietia legea instruc-
tiunei publice. Ministrulu cultulu, pentru o-
rientare in agendele sale, se vede a avé lipsa
de unele date statistice despre starea actuala
a scóloru nostre confesionali; si ca acele se
póte fi catu mai esacte, au recercatu pre or-
dinariatulu de aicia, a me insarciná anume pre
mine cu adunarea acelor'a. Nu me intereséza
a cercetá, pentru ce chiar mie mi-vine acé-
sta onóre; mi e destulu a avé consciintia: ca
totdeun'a am cautatu se-mi implinescu consci-
ntiosu detorintiele mele dictate de sentiulu
oficiositaii, si de semtiemintele nationali, ma-
nifestate la tota ocaziunea.

Adeveratu: ca din tote partile érá lasatu
pe voi'a mea, a primí séu a refusá misiunea
de sub intrebare; eu inse dupa o judecare
serioza m'am resolvatu a o primí cu cugetu,
de a salvá aceea, ce dupa legea instructiunei
se mai póte salvá in interesulu autonomiei
nostre besericesci, pentru care m'am luptatu
nu numai la congresulu nostru besericescu
din Sabiuu, ci si la anchetulu dietalu, ce fú a-
dunatu in treb'a instructiunei publice.

Deca din cele premise nu se intelege
deplinu, éca o spunu respicatu: ca misiunea
mea in treb'a scóloru e o insarcinare timplu-
rala — ca asiú se me sprimu — de astadi
pana mane, séu mai bine dicendu, pana candu
voiu poté percore vre o 60 de comune, pen-
tru a cercá in ele starea scóloru. — Insar-
cinarea, va se dica: misiunea, emisariatulu séu
comisariatulu, séu ori cum i place corespun-
dinteli a o numí, — o am primitu din man'a
episcopulu meu, care anca nu a datu ansa,
de a se crede despre densulu, ca e tradatoriulu
intereselor nostre bisericesci-nationali. Eu in
corespondintiele mele ca comisiunatu scola-
sticu me folosescu de firm'a si sigilulu con-
sistoriulu diecesanu, si in acésta stare a lucrulu
nu am, dar nici nu cautu se am vre unu
titlu, de a trece macar numai cu o linia in
categoria unui organu guvernialu, deca numai
nu vré cineva a privi ca atare tote consistoriele
nostre, dupa servitiele, ce-le facu ele statulu.

Incidentele acést'a inse e binevenitu dlui
corespundinte, pentru a mé poté suspiciuná
naintea celoru scurti la vedere, ca pre unu a-
sertivu instrumentu alu guvernulu; si ce i dá
mare argumentu la suspiciunare, e: onorariulu,
séu mai dreptu dicendu, provisiunea de 200
fl. la luna, carea cifra dsa corespundintele e
asiú de bunu, de o radica la 250 fl. si anca de

Ca o furia turbata stá, se misca prin chilia. —
„Taci! destulu! si nu-mi mai spune, caci 'mi vine s'ametiescu,
Ah! nu potu se fiau cu mila, sclavii trebe se-i urescu!
Nu potu sclavii, deodata, liberi si stepani se fia,
Si se rumpu a loru lantie, cu atat'a cerbicfa!
De-au fostu cumva pre usiore, eu le-oiu face si mai tari,
Ca se me mai pomenésca, viti'a de romani, bulgari!
Pentru sclavi destulu se aiba 'n óse frante, o vietia,
Nemultiamitorii! dóra si de ea acú li-e grétia?! —
Dar delocu s'aduni ostirea, la olalta vom plecá,
Se dau fétia cu misiciei, se-mi potu insumi resbuná, —
Vai! vai! de rescuatorii, carii mi-ar cadé pe mana,
Voiu sterpi, versá si stropulu ce li curge inca 'n vena!“
Si-imperatulu de mania si de patimi ostenitu,
Pe o sofa se asiédia, éra Leon a esitu,
Ca se faca pregatire, pentru óstea 'mperatésca,
Pe romani, bulgari in lupte, se-i prepada, nemicésca!

III.

Samuilu in fruntea - armatei ca erou nainte-a mersu,
Prin Tesalia, Tracia pana la Peloponesu, —
Óstea mare 'mperatésca s'a imprasciatu, batuta,
Caci eroii, cu invingeri si-au finitu ori-care lupta.
De-a loru nume, cu cutremuru se vorbiá in Tiarigradu,
Caci poporul pentru cauza, cu credintia s'a luptatu,
Si o cauza spriginita, nu se póte ca se cada,
Unu poporu cu 'nsufitire nu se dá se se prepada!
Imperatulu cu ostirea la resboiu cruntu a pornitu,
Peste Ebru si Rodope spre Samuilu a grabitu,
Ca se bata-aci Sardia cea cetate marisóra

Si se 'ncérea cu ostaii catu-de-bine de-o 'mpresóra.

Dara Samuilu, lu munte 'si retrase óstea sa

Ca s'accepte óra buna si norocu d'a se luptá,

Si din anima curata, óstei astea le graiesce:

„Bine sciti feciori! ce sclavulu in robia patimesce,

Dara libertatea-i dulce pentru tiéra, pentru voi,

Astadi de la voi aterna s'o castigati ca eroi, —

Astadi toti, ori nici-odata, se ve pregatiti de lupte,

Caci cu ostea 'mperatésca, imperatulu e in frunte,

Cel'a ce vorbesce dulce casí vulpea la cuventu,

Cel'a ce in fapte crude e tiranu p'acostu pamentu!“

Samuilu cu óste mandra pe Balcanu se odihnesce,

Imperatulu cu multimea josu in vale taberesce, —

Si 'ndeséra ca se simte o misicare de pornitu,

Samuilu cu lei si tigri josu la vale-a navalitu, —

Suna muntele de strépetu par' ca codrii inviara,

Si de gróza si mania, stancele se 'nfuriara!

Samuilu se lupta, bate pre neamicii 'ncungurati,

Pe eroi, cadiuti 'i afla, ér' fricosii-su pefugati, —

Arme multe, sarcini scumpe i remanu de préda dulce,

Imperatulu nici corón'a 'n fuga nu si-o póte duce!

* * *

Si armata 'nvigatória intr'unu graiu asiú-a cantatu:

„Se vieze cu mare, Samuilu erou barbatu,

Si se péra tirani'a din a nostra scumpa tiéra,

Ca popórale se n'abia de acú vietia-amara!“

(Noembre 1868)

At. Marienescu.

osebi 5 fl. diurna, ca celu putienu in cugetulu lui se potu reesi mai bine.

Deca dsale corespundintelui i face su-perare acestu onorariu ori provisiune: vinu alu mangaiá cu aceea, ca pre catu sciu eu, acésta este unie'a intemplantu, unde guvernulu statului la insarcinarile puse pe umerii cei slabi ai bisericanilor nostri, au adausu si unu felu de medilocu, fara de care in impre-giurarile nóstre de acum, adeca in considera-rea dotatiunei cei precarie si marsiave, ce o are clerulu nostru incependu de la episcopu pana la capelanulu din urma, abiá ne potemu apucá de vre o intreprindere folositóre be-sericiei.

Dealtmintre voiu se scie corespundin-tele: ca computandu-se caraus'a, adapostulu, traiulu, pesele tiparituriloru si ale ajutoriulu scripturisticiu, — provisiunea lunaria de 200 fl. de si frumoáa in cifre, mi se vede a nu-mi dá asigurare deplina despre o reusire ecla-tante in partea finantiaria pe timpulu missiu-nei, ci aceea usioru pôte lasá dupa sine unu deficitu, care dupa cum am mai patitu, voiu avé se-lu deplinescu din alu meu propriu; — éra decá totusi dupa tóte erogatiunile mi ar mai remané ceva prisosintia: ore se credu eu, ca aceea va poté face durere de capu dlui co-rispundinte?

Au pôte i-ar placé dlui corespundinte, decá in functiunea acésta simpla dar negre-situ important, ar vedé pre altulu, care nu cunósce corelatiunile nóstre in partea acésta. — Cauté dsa mai afundu in legea instructiu-nei publice, si va vedé, decá totusi mai pôte fi chematu individuu bisericescu a face servitiu causei scolastice in éra nóua, ce ni se de-schide pentru educatiunea publica.

Corespundintele resolute a me negri-ca corbulu, merge si mai departe, si voiesce a mi trage la indoela chiar si semtiulu meu nationalu, pentru ca nu abusezu, luandu in de-siertu numele celu santu de natine. — Se scie corespundintele cu tóta coteri'a lui: ca eu nu me afu in lipsa de a invetiá de la den-sii, se-mi iubescu natine; acésta iubire, ca unu fíiu alu poporulu, o am insuptu de la na-scere, si o am nutritu peste tóta vieti'a, anca si atunci candu domniele sale nu erau, séu cari erau, li éra rusine a scapá macar numai unu cuventu in dulcea nóstra limb'a nationale naintea altor'a.

La evrei nu éra iertatu a se pronuncá cuventulu Ichov'a, fara numai odatu in anu; si totusi cine nu scie: ca acésta éra eflusulu semtiulu de pietate religiósá catra acésta nu-mire santa. — Nu voiu créa cu aceea, ce e-siste; nici nu depinde de la frasele mele ori ale corespundintelui, ca noi romanii se fimu considerati de natine. — Eu virtutea na-tionale nu o punu in cuvinte spulberate, in frase gadalitóre, in vorbe multe: ci o punu in curati'a animei, in santi'a causei si in fapte reali. —

Dati-mi date positive, voi 'elotii natiu-nei, prin cari se-mi poteti denegá aceste din urma; éra pentru voi, cari mare parte sunteti anca nisece surcei abia cunoscuti, vi ceru ma-tricul'a, spre a vedé: de candu sunteti initiati in numerulu natiionalistiloru mari, si de candu sunteti asiá de buni, precum ve aretati in vorbe góle, nejustificate pana acum macar numai cu o fapta, care ar meritá considerare.

Aceste am avutu ale dechiará la co-re-spundintele aradane, ce le amintí mai sus la intrare; si deocamdata nu afu a mai adauge alta, de catu aceea: ca fatia cu atacurile tri-viali, ce se indreptara in contra-mi de catra o coteria de ómeni pitici in totu caracterulu loru, ar fi o slabitiune fórte mare: daca mi-asiu perde macar pe unu minutu curagiulu si energí'a, de a lucrá si mai de parte la cladí-rea edificíului nostru nationalu, avendu totde-un'a naintea ochiloru: onórea si prosperarea poporului nostru.

Mironu Romanulu.

(Domnulu M. Romanu ne-a invítatu a fa-ce reflexiunile nóstre, dar din lipsa spatíului cauta se ni le rezervámu pentru alta data. Red.)

VARIETATI.

— *Unu bunu studente romanu.* Reg-scóla veterinaria din Torino, ce tocm'a estimpu numera unu seclu de esistintia, ajunse acum, sub intielépt'a directiune a eruditulu si renu-mitulu cav. Perosino, se fie numita in publi-

citatu: „Universitate speciale veterinaria.“ Despre acésta scóla, ce numera 98 de elevi, ni spune „L'Unità Politica“ ca e frecuentata si de unu studente romanu, Georgiu Vasile de la Romanu. Guvernulu Romaniei, oferindu-i stipendiu, i-a lasatu in voia libera se aléga între Metz (Franci'a) si Torino (Itali'a). Stu-dintele romanu se duse la Torino, atrasu de faim'a meritata a dlui Perosino. In 2 si 3. l. c. fusera essamenele pentru cei din anulu ul-timu. „Se presentara — dice numitulu dñariu — doispredeece insi, si ni place a insemná ca celu ce a reportatu mai mare numeru de pun-te, va se dica, intrundu singuratecele essa-mene, lipsiá numai trei puncte pentru a doban-dí maximum, fu tenerulu Georgiu Vasile ve-nitu aici din Romania. . . Acestu prè bunu resultatu alu unu teneru, venitú aici din atata departare, marturisesce de o parte despre spiritulu, diliginti'a constanta si buna portarea sa (calitati nedispensabili pentru a poté est dintre mediocritati), de alta parte va contribuf a face ca principatele romane, si prin coatin-gere vecin'a Serbia, se cunósca meritulu scó-lei superióre de veterinaria din Taurinu.“

— *Imprimeri'a de bani de la Bel-gradulu Transilvaniei* face progrese fru-móse. In anii trecuti costá statului cate 20—24.000 fl. mai multu de ce éra venitulu ei. Dar la finea anulului trecut, dupa subtragerea tu-tururu speselor a remasu statului unu venitú curatu de 97.000 fl. v. a.

— *Unu principe casi practicante in negotiu.* Aristocrafi'a Britaniei Mari este, precum se scie, dintre tóte cea mai libera de prejudetiele daunóse aristocratice. O nóua do-véda despre acésta este ca principele de Ar-gyll, ministru anglu pentru Indí, vediendu cumca oficiali statului numai putienu séu, nici de-catu nu potu naintá, l'a dusu pe fiulu seu celu mai teneru pe o cariera cu totulu alt'a: l'a datu de practicante intr'o negotiataria mare de teia.

— *Dintre diurnalele straine reco-mendámu* — la intrebarea mai multoru oo. cetitori ai nostri — desclinitu urmatóriele: „Reform“ fóia nemtiésca septemanara, apare in Viena, costa 8 fl. pe anu, 4 fl. 50 cr. pe semestru. — *L'Unità Politica*, fóia italiana septemanara, apare la Torino (Taurinu, Tu-rinu). Ambele aceste foi se ocupa de caus'a nationala a romaniloru in dese articule, scrise cu multa cunosointia, ce — din lips'a spatíu-lui — nu le potemu purure face cunoscute si publiculu nostru, dar credemu ca macar in parte ni am implinitu detorint'a daca le-am recomandatú atentiunei si imbratiasirii publi-cului romanu.

— *Insemetatea paduriloru.* Egipe-tulu éra in multe parti o tíera desierta in ca-rea nu se vedea picu de verdétia si pareá a fi o mare de nasipu. Caus'a neproductivitatii a fostu sece't'a mare ce domniá acolo. Vice-re-gele Egipetului si-a propusu a nemieci acésta calamitate prin sadire de arbori. Scopulu i-a succesu minuatu, cáci aredicandu-se acolo in decursu de 3 ani o padure de 10.000.000 de arbori, acestia intr'atata au schimbatu tempe-ratur'a, incatu numerulu dileloru din anu in cari plouá s'a urecatu de la 6 la 60. Avendu padurile astfelu de influintia mare supra pro-ductivitatii unei tíeri, usioru se pôte precepe de ce sunt pameturile din apropierea loru mai cautate si mai pretiuite.

— *Temperatur'a lunei.* Unu fisicu an-glesu afirma despre temperatur'a lunei urma-tóriele: Candu radiele sórelui su-indreptate spre ea, unu termometru anume fabricatu, ni aréto o temperaturu de apóre 500°; candu inse fati'a i e intórta de catra sóre, instrumen-tulu aréto 70° sub nula; asi'e dara pe luna e 14 dile iérna siberica si 14 sile caldura supra-tropica.

— *Canalulu de la Suez.* Foile din Londra publica unu telegramu din Serapeum cari ni spunu ca iérasi s'a deschisu o parte dejá gata a canalului navigatiunei. Vice-regele Egipetului a fostu de fatia candu s'au radicatu stavilele si s'a datu cursu liberu apei mării me-díterane spre intrare in abíra nóua; dunsulu de nou si-a descoperitu in admístratiunea si recuno-sciinti'a dlui Lesseps pentru succederca acéstei intreprinderi gigantice.

Socóta si multiamita publica.

— *Multiamita publica.* Subscrisulu aduncu patrunsu de gratiosulu ajutoriu cu

care multu On. Domni I. Groza 5 fl., A. Ster-ica Siulutiu 5 fl., I. Rusu 1 fl., N. Robu 2 fl., I. Costin'a 1 fl., T. Toda 1 fl., I. Popescu 1 fl., T. Mihailovicu 2 fl., A. Kadaru 2 fl., St. Csorba 2 fl., I. Rutkaj 1 fl., C. Csizsár 1 fl., L. Szakacs 1 fl., A. Puticiu 2 fl., A. Vájsz 5 fl., D. Popovicu 1 fl., G. Kádaru 1 fl., G. Popp 1 fl., P. Birt'a 1 fl., R. de Sid'a 2 fl., I. Naibauer 2 fl., N. Costina 1 fl., S. Cíe-rogariu 40 cr., D. Balta 1 fl., P. Motora 1 fl., N. Joldia 2 fl., N. Oncu 1 fl., G. Popovicu 2 fl., I. Kovács 5 fl., A. Veres 1 fl., Z. Borlea 2 fl., I. Motiu 1 fl., T. Popp 1 fl., L. Piciu 1 fl., L. Brásai 2 fl., I. Fejer 2 fl., S. Miculutia 1 fl., I. Leuceanu 1 fl., Z. Jude 1 fl., I. Miculutia 1

fl., G. Popovicu 1 fl., A. Indresiu 1 fl., bine-voira a me ajutá, spre a-mi poté continuá stu-diele, in gim. superioru de Beiusiu, li adunc multiamita ferbinte, si li urezu multi ani feri-citi. — Ioane Circus st. de cl. a VI. gimn.

— *Multiamita publica.* Onoratu comitetu alu Societati literarie scientifice ro-mane din Viena, cu considerare la concursulu eschisu, a binevoitu solvirea tacsei de 37 fl. 80 cr. v. a. din fundulu societati pentru rigo-rosulu meu alu patralea la facul. jur. pol. a Universitati din Viena. Cu placere esprimu multiamirea mea onoratului comitetu oble-gandu-me totodata dupa potiinta la reintórce-rea sumei numite. Stefanu Pecurariu.

Cursurile din 19 martiu 1869 n. sér'a.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Detori'a statului 5% unif. interese in note	62-90	63-—
„ „ „ argintu	70-55	70-70
„ „ contributiunall	98-25	98-75
„ „ nóne in argint	64-10	64-40
Cele in argint d. 1865 (in 500 francu)	80-50	—
„ metalicu cu 4 1/2%	56-—	56-50
„ „ 4%	49-75	50-—
„ „ 3%	37-50	38-—
Efekte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	126-40	126-80
„ „ 1860 1/2 in cele intrage	105-—	106-20
„ „ 1/4 separata	106-25	106-75
„ „ 4% din 1854	95-50	95-—
„ „ din 1839, 1/2	207-—	207-50
„ bancu de oredet	169-50	169-75
„ sociét. vapor. dunarene cu 4%	97-—	97-50
„ imprum. princip. Salm	440 fl.	42-50
„ cont. Palfy	36-—	37-—
„ princ. Clary	37-50	38-—
„ cont. St. Genois	33-—	34-—
„ princ. Windischgrätz	22-50	23-—
„ cont. Waldstein	21-50	25-—
„ „ Keglevich	16-—	16-50
Oblegatiuni desarcinatóre de pamentu:		
Celu din Ungaria	78-50	79-—
„ Banatul tem.	76-50	77-—
„ Bucoovina	71-—	71-75
„ Transilvania	74-50	74-—
Actiuni:		
A bancu nationali	728-—	730-—
„ de oredet	300-20	300-40
„ „ „ „ scont	835-—	838-—
„ „ „ „ anglo-austriace	300-—	300-50
A societatei vapor. dunar.	590-—	592-—
„ „ Lloydului	328-—	330-—
A drumulu ferat de nord.	228-50	229-—
„ „ „ „ stat	326-—	327-—
„ „ „ „ apus (Elisabeth)	178-50	179-50
„ „ „ „ sud	232-80	233-20
„ „ „ langa Tisza	220-—	221-—
„ „ „ Lemberg-Czernowitz-Jassy	186-—	186-50
„ „ „ Transilvania	159-—	159-50
Bani:		
Galbenii imperatosci	5-85	5-86
Napoleon'ori	9-94	9-95
Friedrichs'ori	10-30	10-40
Suveranii engl.	12-40	12-50
Imperialii rusesei	—	—
A gíntalu	122-25	122-50

Unicul medilocu si celu mai bunu pentru

Crescerea perului,

suntu: **Preparatele de unu perulu, de Vil. Abt,**
in Viena,

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Scrisori de recunosointia: Domnulu Vilelm' Abt la Viena! sum fericitu prin resultatu eminentu a pomadei de unu perulu facuta de dta, si te rogu urginte se-mi trimiti pe posta 2 laditie cate cu 60 cr. Primesce inca odatu multiamirea mea prè cordiala pentru inventatiunea domniele ce prè pretiuita pentru omeniea patimitória, si ingaduiescu de odatu se dai publicate aceste sime pentru ca cu timpulu se péra din limba cuventulu „capu plesiugu“.

Cu profíundu stima Iosifu Zimmermann in Karlsruhe.

Estrasu din „Fóia periodica pentru midicina forensa, cur'a publica si legelatiunea medicinala“ de datulu Viena, 6 augustu 1867:

Preparatele de unu perulu facute de Dlu Abt pe di ce merge se bucura de imbratiasire mai mare din partea publiculu, de óra-ce rezultatele ce se castiga prin ele in privint'a crescerii si conservarii perului sunt intradeveru supradiatórie. Deci recomandámu cu caldura acestu preparatu curatu si etíinu tuturora ce doréscu se si-conserve perulu.

Afara d'acestea preparatele lui Abt pentru unu perulu, spre conservarea si cre-scerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in ori-ginalu stau fie cui la dispositiune — precum si de capacitatile cele d'antaiu in medicina, din Euro-pa, si prin urmare ori care alta premiare e supraflyu.

Pretiiurile in detaiulu:

1 Flacon (stíclutia) de oleu filtratu de unu perulu cu ori fara parfumu 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutie decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medi-ocu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentru a colorá perulu in negru séu brunetu costa o ladutie din stíclia de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, négra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladutie de hartia grósa) pregatitu in modu elegantu se provediutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparate de unu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toaleta éra mai vertosu aptu pentru presente; pentru dame cu esbuchtetú 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

Mediloculu de a colorá perulu, in ne-gru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartonu; perii si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de coloratu perulu, négra si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl. pentru conservarea perului, o ladutie 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Reseda-Pomada de unu perulu, o ladutie 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Laptele frumsetii pentru infrumse-tiarea fetii cu 40 cr. un flacon.

Pasta aromatica de dinti pentru conservarea dinteloru si a gingeloru cu 40 cr.

Eau Athenienne (apa ateniana) esintia adevératu francesta pentru perderea matretii, unu flaconu 1 fl. Totu felulu de produse de parfumerie si altu felulu de articule de toaleta.

Procurarile in strainotate se facu pe langa trimiterca pretiului si 10 cr. spese de invalidu.

Deposítulu principalu de trimisú in cantitati mari si mici.

In salonulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Käranthnerstrasse Nr. 51. si in fabrica: Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „zum Engel“ am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter Rothenthurnstrasse nr. 16; la dl. dr. Girtler, ap. Freyung si c. r. apoteca campestra la Stefansplatz. — In Aradu: (Schwellengreber) friseriu; Brunn: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bederlunger; Graz: H. Kielsauer si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liöv: P. Micolaschi; Lenza: I. Haunsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapunu; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg: A. Mezzey, apot.; Praga: I. Pírst, apot.; Pesta: I. v. Török, apot.; Posionu: I. Wörsterlöw si F. Heinrici; Raab: F. Litzenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburgu: I. Szlammer; Szegedin: F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acestea pomada facuta de mine se afla in tóte apotecele mai alese, in Viena si in provincié asiá si in strainotate, si pentru a delaturá falsificarea aducu la cunosointia publica ca preparatele mele de unu perulu sunt provediute cu indrumarea cum se se folosésca precum si cu cop'a c. r. privilegiu nrulu 5640 — 2340 precum si cu marc'a mea propria.

Vilelm' Abt, friseriu, parfumaru, si proprietariu de privilegiulu c. r. in Viena.